

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 2002/60/EB

2002 m. birželio 27 d.

nustatanti konkrečias nuostatas dėl afrikinio kiaulių maro kontrolės ir iš dalies pakeičianti Direktyvos 92/119/EEB nuostatas dėl Tešeno ligos ir afrikinio kiaulių maro

(tekstas svarbus EEE)

(OL L 192, 2002 7 20, p. 27)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	Komisijos sprendimas 2006 m. gruodžio 5 d.	L 346	41	2006 12 9
► <u>M2</u>	Tarybos Direktyva 2006/104/EB 2006 m. lapkričio 20 d.	L 363	352	2006 12 20
► <u>M3</u>	Komisijos sprendimas 2007/729/EB, 2007 m. lapkričio 7 d.	L 294	26	2007 11 13

iš dalies keičiama:

► <u>A1</u>	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23
--------------------	--	-------	----	-----------

TARYBOS DIREKTYVA 2002/60/EB

2002 m. birželio 27 d.

nustatanti konkrečias nuostatas dėl afrikinio kiaulių maro kontrolės ir iš dalies pakeičianti Direktyvos 92/119/EEB nuostatas dėl Tešeno ligos ir afrikinio kiaulių maro

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1992 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyvą 92/119/EEB, nustatančią Bendrijos bendrąsias kovos su tam tikromis gyvūnų ligomis priemones ir konkrečias priemones nuo kiaulių vezikulinės ligos ⁽¹⁾, ir ypač į jos 15 straipsnį ir 24 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Direktyvoje 92/119/EEB nustatytų bendrųjų priemonių tikslas – sustabdyti ypatingą ekonominę svarbą turinčių tam tikrų gyvūnų ligų tolesnį plitimą, ypač kontroliuoti gyvūnų ir galinčių paskleisti infekciją produktų judėjimą.
- (2) Tarptautinė epizootijų tarnyba (OIE) yra Pasaulio prekybos organizacijos pripažinta pamatinė techninė gyvūnų sveikatos institucija. Ji sudarė ypatingos ekonominės svarbos gyvūnų epideminių ligų sąrašą (A sąrašas).
- (3) Direktyvą 92/119/EEB būtina ir tikslinga taikyti visoms A sąraše nurodytoms epideminėms ligoms, išskyrus tas, dėl kurių priimtos specialiosios Bendrijos nuostatos.
- (4) Tešeno ligos jau nebėra A sąraše. Taigi šią ligą reikia išbraukti ir iš Direktyvos 92/119/EEB I priede pateikto sąrašo.
- (5) Į A sąrašą įtrauktas afrikinis kiaulių maras yra ypatingos ekonominės svarbos liga, pasitaikanti tik kai kuriose Bendrijos teritorijose. Taigi reikia nustatyti Bendrijos priemones šiai ligai kontroliuoti.
- (6) Afrikinį kiaulių marą reikėtų įtraukti į Direktyvos 92/119/EEB I priede pateiktą sąrašą ir, remiantis tos direktyvos 15 straipsniu, nustatyti specialiąsias jos kontrolės priemones.
- (7) Reikėtų patvirtinti kiaulių ir kiaulienos produktų judėjimo iš draudžiamų zonų kontrolės priemones, kurių būtina imtis afrikinio kiaulių maro protrūkio atvejais. Šios priemonės turėtų būti panašios į Bendrijos priemones, skirtas kitoms kiaulių ligoms, tokioms kaip kiaulių vezikulinei ligai ir klasikiniam kiaulių marui, kontroliuoti.
- (8) Nustatant specialiąsias afrikinio kiaulių maro kontrolės priemones, labiausiai reikėtų atsižvelgti į 2001 m. spalio 23 d. Tarybos direktyvą 2001/89/EB dėl Bendrijos klasikinio kiaulių maro kontrolės priemonių ⁽²⁾. Tačiau pirmiausia dėl abiejų minėtų ligų skirtumų, vakcinės trūkumo šiuo metu ir ypač dėl afrikinio kiaulių maro inkubacinio periodo bei šios ligos perdavimo per viruso nešiotojus galimybės reikėtų kai ką keisti.

⁽¹⁾ OL L 62, 1993 3 15, p. 69. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 316, 2001 12 1, p. 5.

▼B

- (9) Remiantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais vykdymo tvarką⁽¹⁾, reikėtų patvirtinti šiai direktyvai įgyvendinti būtinas priemones,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ.

1 straipsnis

Objektas

Ši direktyva nustato minimalias Bendrijos priemones afrikiniam kiaulių marui kontroliuoti.

Ji išbraukia Tešeno ligą iš ligų, kurioms taikomos Direktyvoje 92/119/EEB nustatytos bendrosios kontrolės priemonės, sąrašo.

2 straipsnis

Sąvokos

Šioje direktyvoje:

- a) „kiaulė“ – *Suidae* šeimos gyvūnas, įskaitant laukines kiaules;
- b) „laukinė kiaulė“ – kiaulė, kuri nelaikoma arba neauginama ūkyje;
- c) „ūkis“ – valstybės narės teritorijoje esančios žemės ūkio paskirties arba kitos patalpos, kuriose nuolat ar laikinai auginamos arba laikomos kiaulės. Į šią sąvoką neįeina skerdyklos, transporto priemonės ir aptvertos teritorijos, kuriose laikomos ir gali būti medžiuojamos laukinės kiaulės; šios aptvertos teritorijos turi būti tokio dydžio ir taip įrengtos, kad jose nebūtų galima taikyti 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų priemonių;
- d) „diagnostinis (?) vadovas“ – tai 18 straipsnio 3 dalyje nurodytas diagnostinis vadovas;
- e) „kiaulė, įtariama užsikrėtusi afrikinio kiaulių maro virusu“ – kiaulė ar kiaulės skerdena, kurios klinikiniai požymiai arba *post mortem* (patologiniai anatominiai) pakitimai, arba pagal diagnostinio vadovo reikalavimus atliktų laboratorinių tyrimų reakcijos rodo galimą užsikrėtimą afrikinio kiaulių maru;
- f) „afrikinio kiaulių maro susirgimas“ arba „afrikinio kiaulių maru užsikrėtusi kiaulė“ – kiaulė arba kiaulės skerdena:
 - kuriai oficialiai patvirtinti afrikinio kiaulių maro klinikiniai požymiai arba *post mortem* (patologiniai anatominiai) pakitimai arba
 - kuriai liga yra oficialiai patvirtinta pagal laboratorinius tyrimus, atliktus remiantis diagnostiniu vadovu;
- g) „afrikinio kiaulių maro protrūkis“ – ūkis, kuriame nustatytas vienas arba daugiau afrikinio kiaulių maro atvejų;
- h) „pirminis protrūkis“ – 1982 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvos 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje⁽²⁾ 2 straipsnio d punkte apibrėžtas protrūkis;
- i) „užkrėstas rajonas“ – valstybėje narėje esantis plotas, kuriame, atsižvelgiant į tai, kad buvo patvirtintas vienas arba daugiau laukinėms kiaulėms nustatytų afrikinio kiaulių maro atvejų, pagal 15 arba 16 straipsnius tinka taikyti ligos likvidavimo priemones;

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ Lietuvos veterinarijos teisės aktuose vartojama „diagnostinis vadovas“.

⁽³⁾ OL L 378, 1982 12 31, p. 58. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2000/556/EB (OL L 235, 2000 9 19, p. 27).

▼B

- j) „pirminis laukinėms kiaulėms nustatytas afrikinio kiaulių maro atvejis“ – afrikinio kiaulių maro atvejis, laukinėms kiaulėms nustatytas rajone, kuriame pagal 15 arba 16 straipsnius netaikomos jokios priemonės;
- k) „sąlyčio ūkis“ – ūkis, į kurį dėl jo buvimo vietos, asmenų, kiaulių, transporto priemonių judėjimo arba kitais būdais galėjo patekti afrikinio kiaulių maro virusas;
- l) „savininkas“ – fizinis ar juridinis asmuo arba asmenys, nuosavybės teise turintis kiaulių arba šiuos gyvulius įpareigoti laikyti už finansinį atlygį arba veltui;
- m) „kompetentinga institucija“ – Direktyvos 90/425/EEB ⁽¹⁾ 2 straipsnio 6 dalyje apibrėžta kompetentinga institucija;
- n) „valstybinis veterinarijos gydytojas“ – valstybės narės kompetentingos institucijos paskirtas veterinarijos gydytojas;
- o) „perdirbimas“ – vienas iš Direktyvos 90/667/EEB ⁽²⁾ 3 straipsnyje nustatytų pavojingų medžiagų apdorojimo būdų afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojui išvengti;
- p) „žudymas“ – Direktyvos 93/119/EEB ⁽³⁾ 2 straipsnio 6 dalyje apibrėžtas žudymas;
- q) „skerdimas“ – Direktyvos 93/119/EB 2 straipsnio 7 dalyje apibrėžtas skerdimas;
- r) „viruso nešiotojas“ – *Ornithodoros erraticus* rūšies erkė.

*3 straipsnis***Pranešimas apie afrikinį kiaulių marą**

1. Valstybės narės užtikrina, kad apie afrikinio kiaulių maro atsiradimą arba įtariamą jo atsiradimą būtų privalomai nedelsiant pranešta kompetentingai institucijai.
2. Nepažeisdama dabartinių Bendrijos nuostatų dėl pranešimo apie gyvūnų ligų protrūkius, valstybė narė, kurios teritorijoje afrikinis kiaulių maras yra patvirtintas:
 - a) laikydamosi I priedo nuostatų, praneša apie ligą ir suteikia Komisijai bei kitoms valstybėms narėms informaciją apie:
 - ūkiuose patvirtintus afrikinio kiaulių maro protrūkius,
 - skerdykloje arba transporto priemonėse patvirtintus afrikinio kiaulių maro atvejus,
 - pirminius laukinėms kiaulėms patvirtintus afrikinio kiaulių maro atvejus,
 - epidemiologinių apklausų, atliktų remiantis 8 straipsniu, rezultatus;
 - b) remdamasi 16 straipsnio 3 dalies a punkto ir 4 dalies nuostatomis, teikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms informaciją apie vėles-

⁽¹⁾ 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva dėl veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, taikytinų Bendrijos vidaus rinkoje prekiaujant tam tikrais gyvais gyvūnais ir produktais, siekiant sukurti vidaus rinką (OL L 224, 1990 8 18, p. 29.). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 92/118/EEB (OL L 62, 1993 3 15, p. 49).

⁽²⁾ 1990 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva dėl gyvūnų atliekų šalinimo ir perdirbimo, pateikimo į rinką ir ligų sukėlėjų gyvulinės ar žuvinės kilmės pašaruose prevencijos veterinarinių taisyklių, iš dalies pakeičianti Direktyvą 90/425/EEB (OL L 363, 1990 12 27, p. 51). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽³⁾ 1993 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva dėl gyvūnų apsaugos juos skerdžiant arba pjaunant (OL L 340, 1993 12 31, p. 21).

▼B

nius užkrėstame rajone laukinėms kiaulėms patvirtintus afrikinio kiaulių maro atvejus.

*4 straipsnis***Priemonės, taikytinos įtarus, kad ūkio kiaulės serga afrikiniu kiaulių maru**

1. Jeigu ūkyje yra viena arba daugiau kiaulių, kurios įtariama užsikrėtusios afrikinio kiaulių maro virusu, valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija tuoj pat pasirūpintų oficialiais tyrimais, leidžiančiais diagnostiniame vadove nustatyta tvarka patvirtinti arba paneigti šios ligos faktą.

Kai į ūkį atvyksta valstybinis veterinarijos gydytojas, dar turi būti tikrinami 1992 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 92/102/EEB dėl gyvūnų identifikavimo ir registravimo ⁽¹⁾ 4 ir 5 straipsniuose nurodyti registravimo žurnalas ir kiaulių identifikavimo ženklai.

2. Kompetentinga institucija, manydama, kad neįmanoma paneigti ūkyje esančio afrikinio kiaulių maro, nedelsdama skiria ūkiui oficialią priežiūrą ir pirmiausia duoda nurodymą:

- a) suskaičiuoti visas ūkyje esančias įvairių kategorijų kiaules ir sudaryti visų kategorijų susirgusių, nugaišusių arba įtariamų užsikrėtusių kiaulių sąrašą; sąrašas atnaujinamas įtraukiant įtarimo laikotarpiu gimusias ir nugaišusias kiaules; sąraše nurodyta informacija pateikiama pagal prašymą ir gali būti tikrinama valstybinio veterinarijos gydytojo kiekvieno apsilankymo metu;
- b) uždaryti laikymo vietose arba atskirti kokioje nors kitoje vietoje visas ūkio kiaules, kad jos būtų izoliuotos;
- c) kiaulių neįvežti į ūkį ir neišvežti iš jo. Prireikus kompetentinga institucija draudimą išvežti iš ūkio gali taikyti ir kitiems gyvūnams ir reikalauti, kad būtų imtasi reikiamų graužikų bei vabzdžių naikinimo priemonių;
- d) be kompetentingos institucijos leidimo neišvežti iš ūkio kiaulių skerdenų;
- e) be kompetentingos institucijos leidimo neišvežti iš ūkio mėsos, kiaušienos produktų, spermos, kiaušialąsčių arba embrionų, pašaro, indų, medžiagų arba atliekų, per kuriuos galima perduoti afrikinį kiaulių marą; mėsa, kiaušienos produktai, sperma, kiaušialąstės arba embrionai negali būti išvežti iš ūkio ir parduoti Bendrijos vidaus rinkoje;
- f) asmenims atvykti į ūkį ir išvykti iš jo tik gavus kompetentingos institucijos rašytinį leidimą;
- g) neįleisti į ūkį ir neišleisti iš jo transporto priemonių be kompetentingos institucijos rašytinio leidimo;
- h) naudoti reikiamas dezinfekavimo priemones įėjimo į pastatus, kuriuose laikomos kiaulės, į pačius ūkius bei išėjimo iš jų vietose; kiekvienam į kiaulių ūkį atvykstančiam arba iš jo išvykstančiam asmeniui taikyti reikiamas higienos priemones, mažinančias afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojų. Be to, visos iš ūkio išvykstančios transporto priemonės prieš tai kruopščiai dezinfekuojamos;
- i) remiantis 8 straipsniu atlikti epidemiologinę apklausą.

3. Dėl susidariusios epidemiologinės būklės kompetentinga institucija:

- a) šio straipsnio 2 dalyje nurodytame ūkyje gali taikyti 5 straipsnio 1 dalyje numatytas priemones; tačiau kompetentinga institucija,

⁽¹⁾ OL L 355, 1992 12 5, p. 32. Direktyva su pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

▼B

manydama, kai tai leidžia sąlygos, šias priemones gali taikyti tik toms kiaulėms, kurios įtariamos užsikrėtusios afrikinio kiaulių maro virusu arba esančios jo nešiotojos, ir tai pastato daliai, kurioje jos buvo laikomos, jeigu tos kiaulės buvo laikomos ir šeriamos visiškai atskirai nuo kitų ūkio kiaulių. Bet kokiu atveju, nužudžius kiaules, iš jų paaimamas pakankamas kiekis mėginių, kad pagal diagnostinio vadovo reikalavimus būtų galima patvirtinti arba paneigti afrikinio kiaulių maro viruso buvimo faktą;

- b) aplink 2 dalyje nurodytą ūkį gali nustatyti laikiną kontrolės zoną; šioje zonoje esančiuose kiaulių ūkiuose įgyvendinamos kai kurios arba visos 1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės.

4. Pradėtų įgyvendinti 2 dalyje numatytų priemonių negalima atšaukti tol, kol bus oficialiai paneigtas afrikinio kiaulių maro buvimo faktas.

5 straipsnis

Priemonės, taikytinos patvirtinus, kad ūkio kiaulės užsikrėtusios afrikiniu kiaulių maru

1. Kai patvirtinama, kad ūkio kiaulės yra užsikrėtusios afrikiniu kiaulių maru, valstybės narės užtikrina, kad, be 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių, kompetentinga institucija dar duotų nurodymą:

- a) oficialiai prižiūrint nedelsiant nužudyti visas ūkyje esančias kiaules taip, kad jų vežimo arba žudymo metu būtų išvengta afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojaus;
- b) žudant kiaules, pagal diagnostikos vadovo reikalavimus paimti iš jų pakankamą mėginių kiekį, kad būtų galima nustatyti, kaip afrikinio kiaulių maro virusas pateko į ūkį ir kiek laiko iki pranešimo apie ligą jis galėjo čia būti;
- c) oficialiai prižiūrint perdirbti gaišenas arba nužudytų kiaulių skerdenas;
- d) jei įmanoma, nustatyti laikotarpį nuo galimo ligos patekimo į ūkį iki oficialių priemonių taikymo paskerstų kiaulių mėšą ir ją perdirbti oficialiai prižiūrint;
- e) nustatyti ir oficialiai prižiūrint sunaikinti kuilių spermą, kiaušialąstes arba embrionus, surinktus ūkyje laikotarpiu nuo galimo ligos patekimo į ūkį iki oficialių priemonių taikymo, ir taip išvengti afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojaus;
- f) perdirbti visas medžiagas ir atliekas, kurios gali būti užkrėstos, pavyzdžiui, pašarus; visos vienkartinio naudojimo medžiagos, kurios gali būti užkrėstos, ypač tos, kurios naudojamos žudant kiaules, turi būti sunaikintos; šie veiksmai atliekami pagal valstybinio veterinarijos gydytojo nurodymus;
- g) likvidavus kiaules, pastatus, kuriuose jos buvo laikomos, taip pat kiaules arba jų skerdenas gabenusias transporto priemones, įrenginius, pakratus, mėšlą ir srutas, kurie gali būti užkrėsti, išvalyti, o prireikus panaudoti priemones vabzdžiams naikinti, dezinfekuoti ir kitaip apdoroti pagal 12 straipsnio reikalavimus;
- h) taikyti diagnostiniame vadove nurodytą laboratorinę procedūrą pirminio ligos protrūkio atveju išskirtam afrikinio kiaulių maro viruso genetiniam tipui nustatyti;
- i) remiantis 8 straipsniu, atlikti epidemiologinę apklausą.

2. Kai patvirtinamas ligos protrūkis laboratorijoje, zoologijos sode, laukinės gyvūnijos parke arba aptvertame plote, kur kiaulės laikomos moksliniams tikslams arba siekiant išsaugoti jų rūšis ar retas veisles, susijusi valstybė narė gali nuspręsti netaikyti 1 dalies a ir e punktų nuostatų, tačiau dėl to neturi nukentėti pagrindiniai Bendrijos interesai.

Apie tokį sprendimą nedelsiant pranešama Komisijai.

▼B

Visais atvejais Komisija kartu su susijusia valstybe nare tuoj pat išnagrinėja padėtį ir kuo greičiau aptaria ją Veterinarijos nuolatiniam komitete. Prireikus 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtinamos ligos plitimo prevencijos priemonės.

*6 straipsnis***Priemonės, taikytinos patvirtinus, kad afrikinio kiauliu maru užsikrėtė iš skirtingų gamybos padalinių sudarytų ūkių kiaulės**

1. Patvirtinus, kad afrikinio kiaulių maru užsikrėtė iš dviejų arba daugiau atskirų gamybos padalinių sudarytų ūkių kiaulės, ir siekiant užbaigti kiaulių penėjimą, kompetentinga institucija gali nuspręsti taikyti 5 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatų išlygą dėl užkrėsto ūkio sveikų kiaulių gamybos padalinių, jei valstybinis veterinarijos gydytojas patvirtina, kad šių gamybos padalinių struktūra, dydis bei atstumas tarp jų ir juose atliekami veiksmai leidžia užtikrinti gamybos padaliniuose visiškai atskiras kiaulių laikymo bei šėrimo sąlygas, taigi ir virusas negali išplisti iš vieno gamybos padalinio į kitą.

2. Jei taikoma 1 dalyje nurodyta išlyga, valstybė narė, atsižvelgdama į gyvūnų sveikatos garantijas, kurias ji gali suteikti, parengia išsamias jos taikymo taisykles.

3. Šią išlygą taikančios valstybės narės apie tai nedelsdamos praneša Komisijai. Komisija visada nedelsdama ištiria valstybėje narėje susidariusią padėtį ir kuo greičiau aptaria ją Nuolatiniam veterinarijos komitete. Prireikus 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtinamos ligos plitimo prevencijos priemonės.

*7 straipsnis***Sąlyčio ūkiuose taikytinos priemonės**

1. Ūkiai pripažįstami sąlyčio ūkiais, jeigu valstybinis veterinarijos gydytojas nustato arba remdamasis 8 straipsnyje nustatyta tvarka atlikta epidemiologine apklausa mano, kad afrikinis kiaulių maras galėjo patekti į 4 arba 5 straipsniuose nurodytus ūkius iš kitų ūkių arba iš 4 ar 5 straipsniuose nurodytų ūkių į kitus ūkius.

Kol nebus oficialiai paneigtas įtarimas dėl afrikinio kiaulių maro, tokiuose ūkiuose taikomos 4 straipsnio nuostatos.

2. Jei reikalauja epidemiologinė būklė, 1 dalyje nurodytuose sąlyčio ūkiuose kompetentinga institucija taiko 5 straipsnio 1 dalyje numatytas priemones.

Siekiant patvirtinti arba paneigti afrikinio kiaulių maro buvimą šiuose ūkiuose, nužudžius kiaules, pagal diagnostinio vadovo reikalavimus iš jų paimamas pakankamas mėginių kiekis.

*8 straipsnis***Epidemiologinė apklausa**

Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamos epidemiologinės apklausos dėl afrikinio kiaulių maro įtariamų atvejų arba protrūkių pagal klausimynus, parengtus atsižvelgiant į 21 straipsnyje nurodytus neatidėliotinių priemonių planus.

Apklausos metu teiraujamas bent jau šių dalykų:

- a) laiko, kurį afrikinio kiaulių maro virusas galėjo būti ūkyje iki šios ligos įtarimo arba pranešimo apie ją;
- b) iš kur afrikinis kiaulių maras galėjo atsirasti ūkyje (galima kilmė) ir kokių kitų ūkių kiaulės galėjo užsikrėsti nuo to paties šaltinio;

▼B

- c) apie asmenų, transporto priemonių, kiaulių, skerdenų, spermos, mėsos arba bet kokios kitos medžiagos, dėl kurių virusas galėjo patekti įtariamą ūkį arba iš jo, judėjimą;
- d) ar ligą gali išplatinti jos nešiotojai arba laukinės kiaulės.

Jei šios apklausos rezultatai leidžia daryti prielaidą, kad afrikinis kiaulių maras galėjo išplisti iš ūkių, esančių kitose valstybėse narėse, arba į kitose valstybėse narėse esančius ūkius, apie tai nedelsiant pranešama Komisijai ir susijusioms valstybėms narėms.

*9 straipsnis***Apsaugos ir priežiūros zonų nustatymas**

1. Kai tik oficialiai patvirtinama, kad ūkio kiaulės serga afrikiniu kiaulių maru, kompetentinga institucija aplink ligos protrūkio vietą nustato apsaugos zoną, kurios spindulys nuo protrūkio centro turi būti ne mažesnis kaip 3 kilometrai, o ši zona įeina į priežiūros zoną, kurios spindulys – ne mažesnis kaip 10 kilometrų.

Šiose zonose atitinkamai taikomos 10 ir 11 straipsniuose nurodytos priemonės.

- 2. Nustatydamas zonas, kompetentinga institucija turi atsižvelgti į:
 - a) epidemiologinės apklausos, atliktos remiantis 8 straipsniu, rezultatus;
 - b) geografinę padėtį, ypač į natūralias arba dirbtines ribas;
 - c) ūkių išsidėstymą ir atstumą tarp jų;
 - d) kiaulių judėjimo bei prekybos jomis būdus ir skerdyklų tinkamumą bei skerdenų perdirbimo sąlygas;
 - e) priemones ir personalą, galinčius kontroliuoti kiaulių judėjimą zonose, ypač jei kiaules, kurias būtina nužudyti, reikia išvežti iš jų kilmės ūkio.
- 3. Jei į zoną įeina kelių valstybių narių teritorijų dalys, šių valstybių narių kompetentingos institucijos zonas nustato bendradarbiaudamos.
- 4. Kompetentinga institucija, siekdama užtikrinti, kad visi apsaugos ir priežiūros zonose esantys asmenys gerai žinotų pagal 10 ir 11 straipsnių nuostatas galiojančius apribojimus, imasi visų būtinų priemonių, įskaitant gerai matomus ženklus, išspėjamuosius skelbimus ir visuomenės informavimo priemones, pvz., spaudą ir televiziją, ir taiko priemones, kurios jos nuomone, užtikrintų tinkamą tų priemonių įgyvendinimą.

*10 straipsnis***Nustatytoje apsaugos zonoje taikytinos priemonės**

- 1. Valstybės narės užtikrina, kad apsaugos zonoje būtų taikomos šios priemonės:
 - a) kuo skubiau surašomi visi ūkiai; nustatoma apsaugos zona, ne vėliau kaip per septynias dienas šiuose ūkiuose apsilanko valstybinis veterinarijos gydytojas, kuris atlieka kiaulių klinikinį tyrimą, patikrina Direktyvos 92/102/EEB 4 ir 5 straipsniuose nurodytus registravimo žurnalą ir kiaulių identifikavimo ženklus;
 - b) draudžiamas kiaulių judėjimas ir vežimas viešaisiais arba privačiais keliais, išskyrus, kai tai būtina, ūkių aptarnavimo kelius, nebent kompetentinga institucija leistų f punkte nurodytą judėjimą. Šis draudimas netaikomas, jei kiaulės keliais arba geležinkeliais vežamos tranzitu jų neiškraunant arba nesustojant. Be to, 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti leidžiama taikyti išlygą dėl kiaulių atgabavimo iš ne apsaugos zonos į apsaugos zonoje esančią skerdyklą, kur jos turi būti nedelsiant paskerstos;

▼B

- c) sunkvežimiai ir kitos transporto priemonės bei įrenginiai, skirti užkrėstoms kiaulėms arba kitiems gyvuliams arba medžiagoms (pvz., skerdenoms, pašarams, mėšlui, pakratams ir kt.) vežti, remiantis 12 straipsniu kuo greičiau po užkrėtimo išvalomos, dezinfekuojamos, o prireikus panaudojamos priemonės vabzdžiams naikinti. Nė vienas kiaules vežęs sunkvežimis ar kita transporto priemonė negali išvykti iš zonos neišvalyti, nedezinfekuoti ir po to kompetentingos institucijos nepatikrinti bei negavę jos leidimo;
- d) kitų naminių gyvūnų be kompetentingos institucijos leidimo negalima nei įvežti į ūkį, nei iš jo išvežti;
- e) apie visas ūkyje nugaišusias arba susirgusias kiaules nedelsiant pranešama kompetentingai institucijai, kuri diagnostinio vadovo nustatyta tvarka atlieka reikiamus tyrimus;
- f) negalima išvežti kiaulių iš ūkio, kuriame jos laikomos, kol nepraėjo bent 40 dienų po užkrėstų ūkių pirminio valymo, dezinfekavimo, o prireikus ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo pabaigos. Po 40 dienų kompetentinga institucija, laikydamosi 3 dalyje nustatytų sąlygų, gali leisti kiaules iš tokio ūkio išvežti tiesiai į:
- kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą, pageidautina, kad ji būtų apsaugos ar priežiūros zonoje, kad joje būtų nedelsiant paskerstos,
 - perdirbimo įmonę arba kitą tinkamą vietą, kurioje kiaulės nedelsiant nužudomos ir jų skerdenos oficialiai prižiūrint perdirbamos,
 - išskirtiniais atvejais į kitas apsaugos zonoje esančias patalpas. Valstybės narės, turinčios galimybę taikyti šią nuostatą, nedeldamos praneša apie tai Komisijai per Veterinarijos nuolatinį komitetą;
- g) kuilių sperma, kiaušialąstės ar embrionai iš apsaugos zonoje esančių ūkių neišvežami;
- h) kiekvienas į kiaulių ūkį atvykstantis arba iš jo išvykstantis asmuo turi laikytis atitinkamų higienos reikalavimų, kad būtų sumažintas afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojus.

2. Jei šio straipsnio 1 dalyje nustatyti draudimai taikomi ilgiau kaip 40 dienų dėl vėlesnių ligos protrūkių ir gyvūnų gerovės bei kitų problemų, kylančių laikant kiaules, kompetentinga institucija, laikydamosi šio straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų ir gavusi pagrįstą savininko prašymą, gali leisti išvežti kiaules iš apsaugos zonoje esančio ūkio tiesiai į:

- a) kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą, pageidautina, kad ji būtų apsaugos ar priežiūros zonoje, kad jos būtų nedelsiant paskerstos;
- b) perdirbimo įmonę arba tinkamą vietą, kurioje kiaulės nedelsiant nužudomos ir jų skerdenos oficialiai prižiūrint perdirbamos;
- c) išskirtiniais atvejais į kitas apsaugos zonoje esančias patalpas. Valstybės narės, turinčios galimybę taikyti šią nuostatą, apie tai nedeldamos praneša Komisijai per Veterinarijos nuolatinį komitetą.

3. Taikydama šią dalį, kompetentinga institucija gali leisti išvežti iš ūkio kiaules, jeigu:

- a) valstybinis veterinarijos gydytojas atliko ūkyje esančių kiaulių, ypač tų, kurios bus išvežtos, klinikinį tyrimą, įskaitant jų kūno temperatūros matavimą diagnostinio vadovo nustatyta tvarka, patikrino Direktyvos 92/102/EEB 4 ir 5 straipsniuose nurodytus registravimo žurnalą ir kiaulių identifikavimo ženklus;
- b) a punkte nurodyti patikrinimai ir tyrimai neįrodė afrikinio kiaulių maro fakto ir atitikimo Direktyvos 92/102/EEB nuostatoms;

▼B

- c) kiaulės bus vežamos kompetentingos institucijos užplombuotomis transporto priemonėmis;
- d) transporto priemonė ir įrenginiai, kuriais buvo vežamos kiaulės, bus nedelsiant išvalytos ir dezinfekuotos pagal 12 straipsnio nuostatas;
- e) kai kiaules būtina paskersti arba nužudyti, pagal diagnostinio vadovo reikalavimus iš jų bus paimtas pakankamas mėginių kiekis, kad būtų galima patvirtinti arba paneigti afrikinio kiaulių maro viruso buvimą ūkyje;
- f) kai kiaules būtina vežti į skerdyklą:
 - už skerdyklą atsakingai kompetentingai institucijai bus pranešta apie ketinimą atsiųsti kiaules, o ji už siuntimą atsakingai kompetentingai institucijai praneš apie kiaulių atvežimą,
 - į skerdyklą atvežtos kiaulės bus laikomos ir skerdziamos atskirai nuo kitų kiaulių,
 - paskirtoje skerdykloje atliekant *ante mortem* ir *post mortem* patikrinimą, kompetentinga institucija atsižvelgs į bet kokius afrikinio kiaulių maro požymius,
 - šviežia šių kiaulių mėsa bus arba perdirbta, arba paženklinta 1972 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 72/461/EEB dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa ⁽¹⁾, 5a straipsnyje nurodytu specialiu ženklu ir po to atskirai perdirbta pagal 1980 m. sausio 22 d. Tarybos direktyvos 80/215/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai mėsos produktais ⁽²⁾, 4 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nustatytas taisyklės. Tai turi būti padaryta kompetentingos institucijos paskirtoje įmonėje. Į šią įmonę siunčiama mėsa turi būti užplombuota prieš išsiuntimą ir likti užplombuota, kol bus atvežta.

4. Šios priemonės apsaugos zonoje taikomos bent jau tol, kol:

- a) užkrėsti ūkiai bus išvalyti, dezinfekuoti ir prareikus panaudoti priemonės vabzdžiams naikinti;
- b) pagal diagnostinio vadovo reikalavimus bus atlikti visų ūkių kiaulių klinikiniai ir laboratoriniai tyrimai, kad būtų nustatytas galimas afrikinio kiaulių maro virusas.

b punkte nurodyti tyrimai neatliekami, kol nepraėjo 45 dienos po to, kai užkrėstuose ūkiuose buvo atliktos pirminio valymo, dezinfekavimo, o prareikus panaudotos vabzdžiams naikinti priemonės.

5. Tačiau, taikant 1 dalies f punkto ir 2 bei 4 dalių išlygas, juose nustatyti 40 ir 45 dienų laikotarpiai gali būti sutrumpinti iki 30 dienų, jei valstybės narės pagal diagnostinio vadovo reikalavimus vykdė intensyvią mėginių ėmimo ir tyrimų programą, leidusią paneigti afrikinio kiaulių maro buvimą ūkyje.

11 straipsnis

Nustatytoje priežiūros zonoje taikytinos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros zonoje būtų taikomos šios priemonės:

- a) kuo skubiau surašomi visi kiaulių ūkiai;
- b) draudžiamas kiaulių judėjimas ir vežimas viešaisiais arba privačiais keliais, išskyrus, kai tai būtina, ūkių aptarnavimo kelius, nebent tai

⁽¹⁾ OL L 302, 1972 12 31, p. 24. (S. E. SER. I (1972) p. 3). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 47, 1980 2 21, p. 4. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

▼B

leistų kompetentinga institucija. Šis draudimas netaikomas, jei kiaulės keliais arba geležinkeliais vežamos tranzitu jų neiškraunant ar nesustojant arba jei kiaulės vežamos iš ne priežiūros zonos į priežiūros zonoje esančią skerdyklą, kur jos turi būti nedelsiant paskerstos;

- c) sunkvežimiai ir kitos transporto priemonės bei įrenginiai, skirti užkrėstoms kiaulėms, kitiems gyvuliams arba medžiagoms (pvz., skerdenoms, pašarams, mėšlui, pakratams ir kt.) vežti, remiantis 12 straipsniu kuo greičiau po užkrėtimo išvalomos, dezinfekuojamos, prireikus panaudojamos priemonės vabzdžiams naikinti. Nė vienas kiaulės vežęs sunkvežimis ar kita transporto priemonė negali išvykti iš zonos neišvalyti ir nedezinfekuoti;
- d) kitų naminių gyvūnų per pirmąsias septynias dienas po priežiūros zonos nustatymo be kompetentingos institucijos leidimo negalima nei įvežti į ūkį, nei iš jo išvežti;
- e) apie visas ūkyje nugaišusias arba susirgusias kiaules nedelsiant pranešama kompetentingai institucijai, kuri diagnostinio vadovo nustatyta tvarka atlieka reikiamus tyrimus;
- f) negalima išvežti kiaulių iš ūkio, kuriame jos laikomos, kol nepraėjo bent 30 dienų po užkrėstų ūkių pirminio valymo, dezinfekavimo, o prireikus ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo pabaigos. Po 30 dienų kompetentinga institucija, laikydamasi 10 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, gali leisti kiaules iš tokio ūkio išvežti tiesiai į:

- kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą, pageidautina, kad ji būtų apsaugos ar priežiūros zonoje, kad joje būtų nedelsiant paskerstos,
- perdirbimo įmonę arba kitą tinkamą vietą, kurioje kiaulės nedelsiant nužudomos ir jų skerdenos oficialiai prižiūrint perdirbamos,
- išskirtiniais atvejais į kitas apsaugos arba priežiūros zonoje esančias patalpas. Valstybės narės, turinčios galimybę taikyti šią nuostatą, nedelsdamos praneša apie tai Komisijai per Veterinarijos nuolatinį komitetą.

Tačiau, jeigu kiaules reikia vežti į skerdyklą, valstybės narės pagrįstu prašymu gali būti leidžiama 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka taikyti 10 straipsnio 3 dalies e punkto ir f punkto ketvirtos įtraukos išlygas, ypač dėl tokių kiaulių mėsos ženklinimo ir jos tolesnio naudojimo bei apdorotų produktų paskirties;

- g) kiaulių sperma, kiaušialąstės ar embrionai iš priežiūros zonoje esančių ūkių neišvežami;
- h) kiekvienas į kiaulių ūkį atvykstantis arba iš jo išvykstantis asmuo turi laikytis atitinkamų higienos reikalavimų, kad būtų sumažintas afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojus.

2. Jei šio straipsnio 1 dalyje nustatyti draudimai taikomi ilgiau kaip 40 dienų dėl vėlesnių ligos protrūkių ir gyvūnų gerovės bei kitų problemų, kylančių laikant kiaules, kompetentinga institucija, laikydamasi 10 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų ir gavusi pagrįstą savininko prašymą, gali leisti išvežti kiaules iš priežiūros zonoje esančio ūkio tiesiai į:

- a) kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą, pageidautina, kad ji būtų apsaugos ar priežiūros zonoje, kad joje būtų nedelsiant paskerstos;
- b) perdirbimo įmonę arba kitą tinkamą vietą, kurioje kiaulės nedelsiant nužudomos, o jų skerdenos oficialiai prižiūrint perdirbamos, arba
- c) išskirtiniais atvejais į kitas apsaugos arba priežiūros zonoje esančias patalpas. Valstybės narės, turinčios galimybę taikyti šią nuostatą, apie tai nedelsdamos praneša Komisijai per Veterinarijos nuolatinį komitetą.

▼B

3. Šios priemonės priežiūros zonoje taikomos bent jau tol, kol:
- a) užkrėsti ūkiai bus išvalyti, dezinfekuoti ir prireikus panaudoti priemonės vabzdžiams naikinti;
 - b) pagal diagnostinio vadovo reikalavimus bus atlikti visų ūkių kiaulių klinikiniai ir, jei būtina, laboratoriniai tyrimai, kad būtų nustatytas galimas afrikinio kiaulių maro virusas.
- b punkte nurodyti tyrimai neatliekami, kol nepraėjo 40 dienų po to, kai užkrėstuose ūkiuose buvo atliktos pirminio valymo, dezinfekavimo ir prireikus panaudoti priemonės vabzdžiams naikinti.
4. Tačiau, taikant 1 dalies f punkto ir 2 bei 3 dalių išlygas, 1 dalies f punkte nustatytas 30 dienų laikotarpis ir 2 bei 3 dalyse nustatyti 40 dienų laikotarpiai gali būti sutrumpinti atitinkamai iki 21, 30 ir 20 dienų, jei valstybės narės pagal diagnostinio vadovo reikalavimus vykdė intensyvią mėginių ėmimo ir tyrimų programą, leidusią paneigti afrikinio kiaulių maro buvimą ūkyje.

*12 straipsnis***Valymas, dezinfekavimas ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimas**

Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) kompetentinga institucija oficialiai patvirtintų naudotinas dezinfekavimo bei priemonių vabzdžiams naikinti priemonės ir jų koncentracijas;
- b) valymo, dezinfekavimo ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo, darbai prireikus būtų atliekami oficialiai prižiūrint bei laikantis:
 - valstybinio veterinarijos gydytojo nurodymų ir
 - II priede nustatytų principų bei tvarkos.

*13 straipsnis***Kiaulių bandos atkūrimas ūkiuose pasibaigus ligos protrūkiams**

1. Naujos kiaulės į 5 straipsnyje nurodytus ūkius įvežamos laikantis šio straipsnio 2–5 dalių nuostatų ne anksčiau kaip bent po 40 dienų nuo tų ūkių valymo, dezinfekavimo, o prireikus ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo darbų pabaigos.
2. Įvežant naujas kiaules, atsižvelgiama į ūkininkavimo konkrečiame ūkyje tipą ir laikomasi vienos iš 3 ir 4 dalyse nurodytų procedūrų.
3. Ūkiuose, kuriuose liga atsirado ne per viruso nešiotojus, taikoma ši procedūra:
 - a) į atvirus ūkius pirmiausia įvežamos kontrolinės (kurioms taikomas karantinas) kiaulės, kurios patikrintos ir kurioms afrikinio kiaulių maro viruso antikūnų nenustatyta arba kurios yra iš tų ūkių, kuriems nebuvo taikomi jokie su afrikiniu kiaulių maru susiję apribojimai. Laikantis kompetentingos institucijos reikalavimų, kontrolinės kiaulės paskirstomos po visą užkrėstą ūkį, o po 45 dienų iš jų paimami mėginiai ir pagal diagnostinį vadovą atliekami tyrimai antikūnams nustatyti. Kiaulių iš ūkio negalima išvežti, kol negauti neigiami serologinio tyrimo rezultatai; jei nė vienai kiaulei nesudarė afrikinio kiaulių maro viruso antikūnų, visa kiaulių banda gali būti atkurta;
 - b) kai praktikuojami kiti kiaulių auginimo būdai, kiaulės įvežamos laikantis a punkte numatytų reikalavimų arba iš karto įvežama visa nauja kiaulių banda, tačiau su sąlyga, kad:

▼B

- visos kiaulės įvežamos per 20 dienų iš ūkių, kuriems nebuvo taikomi jokie su afrikiniu kiaulių maru susiję apribojimai,
 - atkurtos bandos kiaulėms atliekamas serologinis tyrimas pagal diagnostinio vadovo reikalavimus. Šiam tyrimui reikalingi mėginiai imami ne anksčiau kaip po 45 dienų nuo paskutinių kiaulių atvežimo,
 - kiaulių iš ūkio negalima išvežti, kol negauti neigiami serologinio tyrimo rezultatai.
4. Į ūkius, kuriuose liga atsirado per viruso nešiotojus, naujos kiaulės neįvežamos bent jau šešerius metus, nebent:
- a) oficialiai prižiūrint būtų sėkmingai atlikti specialūs darbai, skirti viruso nešiotams patalpose ir vietose, kuriose kiaulės bus laikomos arba gali liestis su viruso nešiotu, sunaikinti arba
 - b) būtų įrodyta, kad viruso nešiotas nebėra toks gajus, kad galėtų kelti rimtą afrikinio kiaulių maro perdavimo pavojų.

Po to taikomos šio straipsnio 3 dalies a punkte nustatytos priemonės.

Tačiau, be šių priemonių, neleidžiama išvežti kiaulių iš ūkių, kurių kiaulių banda visiškai atkurta, tol, kol nebus gauti pagal diagnostinio vadovo reikalavimus atlikto afrikinio kiaulių maro serologinio tyrimo, kuriam mėginiai paimti ne anksčiau kaip po 60 dienų nuo paskutinių kiaulių atvežimo, neigiami rezultatai.

5. Jei liga atsirado ne per viruso nešiotojus ir jei nuo ūkyje atliktų valymo bei dezinfekavimo darbų pabaigos praėjo daugiau kaip šeši mėnesiai, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į epidemiologinę būklę, gali leisti taikyti šio straipsnio 3 dalies išlygą.

6. Į 5 straipsnyje nurodytus ūkius įvežant ne kiaules, o kitus naminius gyvūnus, būtina gauti leidimą, kurį išduoda kompetentinga institucija, atsižvelgdama į infekcijos išplitimo pavojų arba į su naujų gyvūnų įvežimu susijusių viruso nešiotojų gajumą.

14 straipsnis

Priemonės, taikytinos įtarus arba patvirtinus, kad afrikiniu kiaulių maru yra užkrėsta skerdykla arba transporto priemonė

1. Jei įtariama, kad afrikiniu kiaulių maru yra užkrėsta skerdykla arba transporto priemonė, valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija diagnostinio vadovo nustatyta tvarka nedelsdama pradėtų oficialų tyrimą šiai ligai patvirtinti arba paneigti.
2. Jei skerdykloje arba transporto priemonėje būtų nustatytas afrikinis kiaulių maras, kompetentinga institucija užtikrina, kad:
 - a) visi skerdykloje arba transporto priemonėje esantys ligai neatsparūs gyvūnai būtų nedelsiant nužudyti;
 - b) oficialiai prižiūrint, būtų perdirbta galimai užkrėstų arba užsikrėtusių gyvūnų skerdenos, subproduktai ir gyvūninės atliekos;
 - c) prižiūrint valstybiniam veterinarijos gydytojui 12 straipsnyje nustatyta tvarka būtų valomi, dezinfekuojami, o prireikus panaudojamos priemonės vabzdžiams naikinti pastatai bei įrenginiai, įskaitant transporto priemones;
 - d) būtų *mutatis mutandis* atliekama 8 straipsnyje numatyta epidemiologinė apklausa;
 - e) išskirtam afrikinio kiaulių maro virusui būtų taikoma diagnostiniame vadove nustatyta laboratorinė procedūra viruso genetiniam tipui nustatyti;
 - f) 7 straipsnyje nurodytos priemonės būtų taikomos ūkyje, į kurį užkrėstos kiaulės arba skerdenos buvo atvežtos, ir kituose sąlyčio

▼B

ūkiuose. Jei epidemiologinė apklausa nerodo kitko, užkrėstų kiaulių bei skerdenų kilmės ūkiui taikomos 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos priemonės;

- g) nauji skerstiniai arba gabentiniai gyvūnai nepatektų tol, kol nepraėję 24 valandos nuo pagal 12 straipsnį atliktų valymo, dezinfekavimo, o prireikus priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo darbų pabaigos.

*15 straipsnis***Priemonės, taikytinos įtarus arba patvirtinus, kad afrikinio kiaulių maru serga laukinės kiaulės**

1. Kompetentinga valstybės narės institucija, gavusi informacijos apie įtariamą laukinių kiaulių užsikrėtimą maru, nedelsdama imasi visų būtinų priemonių ligos faktui patvirtinti arba paneigti, t. y. pateikia informaciją kiaulių savininkams bei medžiotojams ir ištiria visas nušautas arba rastas nugaišusias laukines kiaules, taip pat atlieka laboratorinius tyrimus.

2. Kai tik patvirtinamas pirminis laukinėms kiaulėms nustatytas afrikinio kiaulių maro atvejis, kompetentinga valstybės narės institucija, siekdama sulėtinti ligos plitimą, nedelsdama:

- a) iš veterinarijos gydytojų, medžiotojų, laukinę fauną tyrinėjančių biologų ir epidemiologų sudaro ekspertų grupę. Ši ekspertų grupė kompetentingai institucijai padeda:

- pagal 16 straipsnio 3 dalies b punkto nuostatas tirti epidemiologinę būklę ir nustatyti užkrėstą rajoną,
- užkrėstame rajone kartu su b ir c punktuose nurodytomis priemonėmis pradėti taikyti kitas reikiamas priemones; šiomis priemonėmis galima sustabdyti medžioklę ir uždrausti šerti laukines kiaules,
- parengti ligos likvidavimo planą, kuris remiantis 16 straipsnio nuostatomis turi būti pateiktas Komisijai,
- atlikti tikrinimus, kad būtų įvertintas priimtų afrikinio kiaulių maro likvidavimo užkrėstoje teritorijoje priemonių veiksmingumas;

- b) skiria oficialią priežiūrą užkrėstame rajone esantiems kiaulių ūkiams ir įsako:

- atlikti visų kategorijų kiaulių oficialių surašymą visuose ūkiuose, šį kiaulių sąrašą atnaujina savininkas. Sąraše nurodyta informacija pateikiama pagal prašymą ir gali būti tikrinama kiekvienos apžiūros metu. Tačiau atviruose kiaulių ūkiuose pirmasis surašymas gali būti apytikslis,
- visas ūkio kiaules laikyti joms skirtose patalpose arba kokioje nors kitoje vietoje, kur jos galėtų būti atskirtos nuo laukinių kiaulių. Laukinės kiaulės neturi priėti prie bet kokių medžiagų, kurios vėliau gali patekti ūkio kiaulėms,
- kiaulių neįvežti į ūkį ar iš jo neišvežti, išskyrus atvejus, kai tai leidžia kompetentinga institucija, atsižvelgdama į epidemiologinę būklę,
- dezinfekuoti, o prireikus panaudoti priemones vabzdžiams naikinti pastatų, kuriuose laikomos kiaulės, įėjimus bei išėjimus ir pačius pastatus,
- visiems su laukinėmis kiaulėmis turintiems sąlytį asmenims taikyti reikiamas higienos priemones, kad būtų sumažintas afrikinio kiaulių maro viruso išplitimo pavojus,

▼B

- siekiant nustatyti afrikinį kiaulių marą, tirti visas nugaišusias arba nesveikas ūkio kiaules, turinčias afrikinio kiaulių maro požymių,
 - užtikrinti, kad į kiaulių ūkį nepatektų nušautų arba rastų nugaišusių laukinių kiaulių dalys, taip pat medžiagos bei įranga, kurie galėjo būti užkrėsti afrikinio kiaulių maro virusu,
 - iš užkrėsto ūkio neišvežti kiaulių, kuilių spermos, embrionų ar kiaušialąsčių parduoti Bendrijos vidaus rinkoje;
- c) imasi priemonių, kad valstybinis veterinarijos gydytojas patikrintų visas nušautas arba rastas nugaišusias laukines kiaules nustatytame užkrėstame rajone ir kad jos pagal diagnostinio vadovo reikalavimus būtų iširtos dėl užsikrėtimo afrikiniu kiaulių maru. Visų gyvūnų, kurių tyrimo rezultatai yra teigiami, skerdenos perdirbamos oficialiai prižiūrint. Jei tyrimo rezultatai dėl afrikinio kiaulių maro neigiami, valstybės narės taiko 1992 m. birželio 16 d. Tarybos direktyvos 92/45/EEB dėl visuomenės ir gyvūnų sveikatos problemų, susijusių su laukinių paukščių ir žvėrių medžiojimu ir laukinių paukščių bei žvėrių mėsos tiekimu į rinką⁽¹⁾, 11 straipsnio 2 dalyje nustatytas priemones. Dalys, kurios nėra skirtos žmonėms vartoti, perdirbamos oficialiai prižiūrint;
- d) užtikrina, kad būtų taikoma diagnostiniame vadove nurodyta laboratorinė procedūra išskirto afrikinio kiaulių maro viruso genetiniam tipui nustatyti.
3. Jei afrikiniu kiaulių maru užsikrėtė laukinės kiaulės, gyvenančios valstybės narės teritorijoje, esančiame šalia kitos valstybės narės teritorijos, abi susijusios valstybės narės bendradarbiauja nustatydamos ligos kontrolės priemones.

*16 straipsnis***Afrikinio kiaulių maro, kuriuo užsikrėtė laukinės kiaulės, likvidavimo planai**

1. Nepažeisdamos 15 straipsnyje nustatytų priemonių, valstybės narės per 90 dienų nuo pirminio laukinėms kiaulėms nustatyto afrikinio kiaulių maro atvejo patvirtinimo pateikia Komisijai rašytinį ligos likvidavimo nustatytame užkrėstame rajone priemonių ir tame rajone esantiems ūkiams taikytinų priemonių planą.

Komisija šį planą išnagrinėja, kad nustatytų, ar jis padės pasiekti norimų tikslų. Šis planas, prireikus ir jo pakeitimai patvirtinami 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į epidemiologinės būklės pokyčius, planas vėliau gali būti iš dalies keičiamas arba papildomas.

Jei šie plano pakeitimai susiję su užkrėsto rajono pakeitimu, valstybės narės užtikrina, kad apie šiuos pakeitimus būtų nedelsiant pranešta Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

Jei keičiamos kitos plano nuostatos, pakeistą planą valstybės narės pateikia Komisijai nagrinėti ir galutinai tvirtinti 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

2. Kai 1 dalyje nurodytame plane nustatytos priemonės patvirtintos, jos pakeičia 15 straipsnyje nustatytas pirmines priemones nuo tos dienos, kurią Komisija nustatė jas tvirtindama.

3. Į 1 dalyje nurodytą planą įtraukiama ši informacija:

- a) epidemiologinių tyrimų ir kontrolės priemonių, taikytų remiantis 15 straipsnio nuostatomis, rezultatai ir koks geografinis ligos išplitimas;

⁽¹⁾ OL L 268, 1992 9 14, p. 35. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/79/EB (OL L 24, 1998 1 30, p. 31).

▼B

- b) koks užkrėstas rajonas nustatytas valstybės narės teritorijoje. Nustatydama užkrėstą rajoną, kompetentinga institucija atsižvelgia į:
- epidemiologinių tyrimų rezultatus ir geografinį ligos išplitimą,
 - tame rajone esančių laukinių kiaulių skaičių,
 - tai, ar laukinėms kiaulėms judėti trukdo didesnės natūralios ar dirbtinės kliūtys;
- c) apie glaudų biologų, medžiotojų, medžiotojų organizacijų, laukinės gyvūnijos bei augmenijos tarnybų ir veterinarijos institucijų bendradarbiavimo organizavimą (gyvūnų ir visuomenės sveikata);
- d) apie informacinių kampanijų, skirtų medžiotojams geriau susipažinti su priemonėmis, kuriomis jie turi pasinaudoti laikydamiesi ligos likvidavimo plano, vykdymą;
- e) apie ypatingas pastangas siekiant nustatyti laukinių kiaulių užkrėstumą, susijusias su medžiotojų nušautų arba rastų nugaišusių laukinių kiaulių ištyrimu, laboratoriniais tyrimais, įskaitant epidemiologinius tyrimus pagal amžiaus grupes;
- f) kokių reikalavimų privalo laikytis medžiotojai, kad būtų išvengta ligos plitimo;
- g) kokiais būdais pašalinamos rastos nugaišusios arba nušautos laukinės kiaulės:
- perdirbimas oficialiai prižiūrint arba
 - valstybinio veterinarijos gydytojo atliekamas patikrinimas ir diagnostiniame vadove nustatyti laboratoriniai tyrimai. Visų gyvūnų, kurių skerdenos tyrimo rezultatai yra teigiami, skerdenos perdirbamos oficialiai prižiūrint. Jei tyrimo rezultatai dėl afrikinio kiaulių maro yra neigiami, valstybės narės taiko Direktyvos 92/45/EEB 11 straipsnio 2 dalyje nustatytas priemones. Maistui neskirtos gyvūnų dalys perdirbamos oficialiai prižiūrint;
- h) apie epidemiologinį kiekvienos nušautos arba rastos nugaišusios laukinės kiaulės tyrimą. Atliekant šį tyrimą, turi būti remiamasi užpildytu apklausos lapu, kuriame yra informacija apie:
- geografinį plotą, kuriame buvo rastas nugaišęs arba nušautas gyvūnas,
 - nugaišusio arba nušauto gyvūno suradimo data,
 - gyvūną suradusį arba nušovusį asmenį,
 - laukinės kiaulės amžių ir lytį,
 - ligos požymius prieš nušaudant (jei laukinė kiaulė nušauta),
 - gaišenu būklę (jei rasta nugaišusi),
 - laboratorinių tyrimų duomenis;
- i) kokios priežiūros programos ir prevencinės priemonės taikomos nustatytame užkrėstame rajone, o prireikus – aplink jį esančiuose ūkiuose, įskaitant gyvūnų vežimą bei judėjimą tame rajone, į jį ir iš jo reglamentuojančias priemones; šiomis priemonėmis, turėtų būti bent jau uždrausta Bendrijos vidaus prekybai iš užkrėsto rajono išvežti kiaules, kuilių spermą, embrionus arba kiaušialąstes ir gali būti laikinai uždrausta auginti ar veisti kiaules ir steigti naujus ūkius;
- j) kokie kiti kriterijai taikomi nutraukiant ligos likvidavimo priemones;
- k) kokiai institucijai pavesta prižiūrėti ir koordinuoti už plano įgyvendinimą atsakingų departamentų darbą;
- l) kokia informacinė sistema sukurta, kad 15 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta tvarka paskirta ekspertų grupė periodiškai nagrinėtų rezultatus, pasiektus taikant ligos likvidavimo planą;

▼B

m) kokios ligos stebėsenos priemonės įgyvendinamos praėjus ne mažiau kaip 12 mėnesių nuo paskutinio nustatytame užkrėstame rajone esančioms laukinėms kiaulėms patvirtinto afrikinio kiaulių maro atvejo; šios stebėsenos priemonės taikomos dar bent 12 mėnesių ir apima bent jau reikalavimus, įgyvendinamus pagal e, g ir h punktus.

4. Kas šeši mėnesiai Komisijai ir kitoms į 23 straipsnyje nurodytą komitetą įeinančioms valstybėms narėms pateikiama apibrėžto rajono epidemiologinės būklės ir ligos likvidavimo plano vykdymo ataskaita.

Išsamesnės taisyklės dėl informacijos, kurią valstybės narės turėtų teikti šiuo klausimu, gali būti priimtos 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

*17 straipsnis***Viruso nešiotojų platinamų afrikinio kiaulių maro virusą prevencijos priemonės**

1. Jei ūkyje, kuriame patvirtintas afrikinio kiaulių maro faktas, gali būti arba įtariama, kad yra viruso nešiotojų, kompetentinga institucija užtikrina, kad:

a) atliekant fizinį užkrėsto pastato ir artimiausios jo aplinkos patikrinimą, o prireikus ir paspendžiant III priede nurodytus spąstus, būtų nustatyta, ar juose nėra viruso nešiotojų;

b) kai patvirtinama, kad viruso nešiotojų yra:

- atliekami reikiami laboratoriniai tyrimai, kad būtų patvirtinta arba paneigta, jog viruso nešiotojai yra apsikrėtę afrikinio kiaulių maro virusu,
- nustatomos ūkiui ir aplinkinei teritorijai taikytinos tolesnės stebėsenos, tikrinimo ir kontrolės priemonės;

c) kai patvirtinama, kad viruso nešiotojų yra, bet kontrolės priemonės yra neįmanomos, bent jau šešis metus tame ūkyje nelaikomos kiaulės, o prireikus ir kiti naminiai gyvūnai.

2. Atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms Veterinarijos nuolatiniam komitete informaciją apie šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimą.

3. 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti patvirtintos tolesnės viruso nešiotojų stebėsenos bei kontrolės ir afrikinio kiaulių maro prevencijos priemonės.

*18 straipsnis***Diagnostinės procedūros ir biologinės saugos reikalavimai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

a) diagnostinės procedūros, mėginių ėmimas ir laboratoriniai tyrimai, kurių tikslas – nustatyti afrikinį kiaulių marą, atitiktų diagnostinio vadovo reikalavimus;

b) remiantis IV priedo nuostatomis, kiekvienos valstybės narės nacionalinė laboratorija būtų atsakinga už tos valstybės standartų ir diagnostavimo metodų derinimą.

2. IV priede išvardytos nacionalinės laboratorijos palaiko ryšius su V priede nurodyta Bendrijos etalonine laboratorija. Nepažeidžiant 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimo 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje⁽¹⁾ nuostatų, ypač jo 28 straipsnio, šiai laboratorijai suteikiamos tame priede aprašytos teisės ir pareigos.

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 19. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2001/572/EB (OL L 203, 2001 7 28, p. 16).

▼B

3. Siekiant užtikrinti vienodas afrikinio kiaulių maro diagnostines procedūras ir atitinkamus diferencinius diagnostinius tyrimus, atliekamus norint atskirti afrikinio kiaulių maro virusą nuo klasikinio kiaulių maro viruso, per šešis mėnesius nuo šios direktyvos įsigaliojimo 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtinamas afrikinio kiaulių maro diagnostinis vadovas, kuriame nustatomi bent jau šie dalykai:

- a) minimalūs biologinės saugos reikalavimai ir kokybės standartai, kurių turi laikytis afrikinio kiaulių maro diagnozavimo laboratorijos ir kurių turi būti laikomasi vežant mėginius;
- b) kriterijai ir tvarka, kurių būtina laikytis atliekant klinikinius arba *post mortem* tyrimus dėl afrikinio kiaulių maro patvirtinimo arba paneigimo;
- c) kriterijai ir tvarka, kurių būtina laikytis imant iš gyvų kiaulių arba jų skerdenų mėginius laboratoriniams tyrimams dėl afrikinio kiaulių maro patvirtinimo arba paneigimo, įskaitant mėginių serologiniams ir virusologiniams tyrimams, atliekamiems laikantis šioje direktyvoje nustatytų priemonių, ėmimo metodus;
- d) laboratoriniai tyrimai, kuriuos būtina atlikti norint nustatyti afrikinį kiaulių marą, įskaitant šių laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimo kriterijus;
- e) laboratoriniai metodai išskirto afrikinio kiaulių maro viruso genetiniam tipui nustatyti.

4. Kad būtų užtikrintos gyvūnų sveikatai apsaugoti tinkamos biologinės saugos sąlygos, su tyrimams, diagnozavimui ar gamybai skirtais afrikinio kiaulių maro virusais, jo genomu, antigenais ir vakcinomis turi būti dirbama arba jie naudojami tik kompetentingos institucijos patvirtintose vietose, įstaigose ar laboratorijose.

Šių patvirtintų vietų, įstaigų ar laboratorijų sąrašas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip iki 2004 m. sausio 1 d. ir po to nuolat atnaujinamas.

5. IV ir V priedai bei diagnostinis vadovas gali būti 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka papildomi arba iš dalies keičiami.

*19 straipsnis***Afrikinio kiaulių maro viruso vakcinų naudojimas, gamyba ir pardavimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad:
 - a) būtų uždrausta naudoti afrikinio kiaulių maro vakcinas;
 - b) afrikinio kiaulių maro vakcinoms Bendrijos teritorijoje būtų eksperimentuojamos, gaminamos, saugomos, tiekiamos, skirstomos ir parduodamos oficialiai prižiūrint.

Tačiau, atsižvelgdama į šių vakcinų gamybos mokslinių techninių tyrimų raidą, Komisija pateikia Tarybai ataskaitą, o prireikus ir pasiūlymus dėl šios direktyvos atnaujinimo.

*20 straipsnis***Bendrijos kontrolės priemonės**

Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, gali atlikti patikrinimus vietoje, jei to reikia siekiant užtikrinti vienodą šios direktyvos taikymą. Valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, teikia ekspertams visokeriopą pagalbą, kad šie galėtų atlikti savo pareigas. Atliktų patikrinimų rezultatus Komisija perduoda kompetentingai institucijai.

▼B

23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtinamos šio straipsnio taikymo taisyklės, ypač tos, kurios reglamentuoja bendradarbiavimo su nacionalinėmis institucijomis tvarką.

*21 straipsnis***Neatidėliotųjų priemonių planai**

1. Kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į vietos veiksnius, galinčius turėti įtakos afrikinio kiaulių maro plitimui, tokius kaip kiaulių skaičius, parengia neatidėliotųjų priemonių planą, nustatantį nacionalines priemones, taikytinas afrikinio kiaulių maro protrūkio atveju.

Pagal šį planą leidžiama panaudoti patalpas, įrengimus, darbuotojus ir visas kitas tinkamas medžiagas, kai būtina skubiai ir veiksmingai likviduoti ligos protrūkį.

2. Neatidėliotųjų priemonių plano rengimo kriterijai ir reikalavimai yra nustatyti VI priede.

Atsižvelgiant į afrikinio kiaulių maro specifiką ir ligos kontrolės priemonių tobulėjimą, šie kriterijai ir reikalavimai gali būti 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka iš dalies keičiami ar papildomi.

3. Komisija išnagrinėja planus ir nustato, ar jie leidžia pasiekti pageidaujamą tikslą, bei susijusiai valstybei narei pasiūlo padaryti būtinus pakeitimus, ypač tuos, kurie užtikrintų šių planų darną su kitų valstybių narių planais.

Šie planai, prireikus pakeisti, tvirtinami 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Vėliau šie planai, atsižvelgiant į pasikeitusią padėtį, 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti iš dalies keičiami arba papildomi. Bet kuriuo atveju kiekviena valstybė narė kas penkeri metai 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka savo planą atnaujina ir perduoda Komisijai tvirtinti.

*22 straipsnis***Ligos kontrolės centrai ir ekspertų grupės**

1. Valstybės narės užtikrina, kad afrikinio kiaulių maro protrūkio atveju būtų nedelsiant įkurtas visapusiškai veiksmingas nacionalinis ligos kontrolės centras.

2. Nacionalinis ligos kontrolės centras vadovauja 3 dalyje nurodytų vietinių ligos kontrolės centrų darbui ir jį kontroliuoja. *Inter alia*, jis yra atsakingas už:

- a) būtinų kontrolės priemonių nustatymą;
- b) tai, kad vietiniai ligos kontrolės centrai skubiai ir veiksmingai tas priemones įgyvendintų;
- c) darbuotojų ir kitų reikalingų išteklių paskirstymą į vietinius ligos kontrolės centrus;
- d) informacijos tiekimą Komisijai, kitoms valstybėms narėms, nacionalinėms veterinarinės organizacijoms, nacionalinėms valdžios institucijoms ir žemės ūkio bei prekybos įstaigoms;
- e) ryšius su diagnostavimo laboratorijomis;
- f) ryšius su spauda ir kitomis visuomenės informavimo priemonėmis;
- g) ryšius su policijos įstaigomis, kad būtų užtikrintos konkrečios teisinės priemonės.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad afrikinio kiaulių maro protrūkio atveju būtų nedelsiant įkurti visapusiškai veiksmingi vietiniai ligos kontrolės centrai.

4. Tačiau kai kurios nacionalinio ligos kontrolės centro funkcijos gali būti perduotos vietiniam ligos kontrolės centrui, veikiančiam administraciniu lygmeniu, kaip nurodyta Direktyvos 64/432/EEB ⁽¹⁾ 2 straipsnio 2 dalies p punkte, arba kitu lygmeniu, jei tai neprieštarauja nacionalinio ligos kontrolės centro tikslams.

5. Valstybės narės sudaro nuolatines ekspertų grupes, kad būtų palaikomas tinkamas profesionalumo lygis, reikalingas kompetentingai institucijai užtikrinant pasirengimą ligai įveikti.

Ligos protrūkio atveju ekspertų grupė padeda kompetentingai institucijai bent jau:

- a) atlikti epidemiologinę apklausą;
- b) paimti mėginius, atlikti tyrimus ir įvertinti laboratorinių tyrimų rezultatus;
- c) nustatyti ligos kontrolės priemones.

6. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniai bei vietiniai ligos kontrolės centrai ir ekspertų grupės turėtų darbuotojus, patalpas ir įrangą, įskaitant būtinas ryšio sistemas ir aiškia bei veiksmingą vadovavimo ir valdymo seką, kad būtų užtikrintas greitas šioje direktyvoje nustatytų ligos kontrolės priemonių įgyvendinimas.

21 straipsnyje nurodytuose neatidėliotinių priemonių planuose pateikiama išsami informacija apie nacionalinių bei vietinių ligos kontrolės centrų ir ekspertų grupės darbuotojus, patalpas, įrangą, vadovavimo ir valdymo seką.

7. 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti nustatyti tolesni kriterijai ir reikalavimai, susiję su nacionalinių ligos kontrolės centrų, vietinių ligos kontrolės centrų ir ekspertų grupių funkcijomis ir pareigomis.

*23 straipsnis***Įprasta reguliavimo tvarka**

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Nustatoma, kad Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

*24 straipsnis***Supaprastinta reguliavimo tvarka**

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Nustatoma, kad Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra 15 dienų.

⁽¹⁾ 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva dėl dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis (OL 121, 1964 7 29, p. 1977) (S.E. SER.I. (1963–1964) p. 164. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 535/2002 (OL L 80, 2002 3 23, p. 22).

▼B

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

*25 straipsnis***Direktyvos 92/119/EEB I priedo pakeitimas**

Direktyvos 92/119/EB I priede žodžiai „Tešeno liga“ keičiami žodžiais „afrikinis kiaulių maras“.

*26 straipsnis***Igyvendinimo priemonės**

1. 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka iš dalies keičiami šios direktyvos I–VI priedai.

2. Visos šiai direktyvai įgyvendinti būtinos išsamios taisyklės gali būti patvirtintos 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka arba, kai tai reikalinga dėl epidemiologinės būklės, – 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

*27 straipsnis***Laikinosios nuostatos**

Kol ši direktyva netaikoma, 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti patvirtintos laikinosios nuostatos dėl afrikinio kiaulių maro kontrolės.

*28 straipsnis***Direktyvos nuostatų perkėlimas į nacionalinius teisės aktus**

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. birželio 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Šias nuostatas jos taiko nuo 2003 m. liepos 1 d.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda pridedama jas oficialiai skelbiant. Nuorodos pateikimo būdus nustato valstybės narės.

*29 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja 20 dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

*30 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

I PRIEDAS

Pranešimas apie ligą ir kita epidemiologinė informacija, kurią valstybė narė turi pateikti patvirtinus joje afrikinį kiaulių marą

1. Atitinkama valstybė narė, laikydamasi pranešimo apie gyvūnų ligas tvarkos, nustatytos remiantis Direktyvos 82/894/EEB 5 straipsniu, per 24 dienas nuo kiekvieno pirminio protrūkio, pirminio laukinėms kiaulėms nustatyto ligos atvejo arba ligos atvejo skerdykloje ar transporto priemonėje patvirtinimo, turi pranešti:
 - a) išsiuntimo datą;
 - b) išsiuntimo laiką;
 - c) valstybės narės pavadinimą;
 - d) ligos pavadinimą;
 - e) protrūkių arba atvejų skaičių;
 - f) afrikinio kiaulių maro įtarimo dieną;
 - g) ligos patvirtinimo dieną;
 - h) kokie ligos patvirtinimo metodai taikyti;
 - i) kam patvirtinta liga: laukinėms kiaulėms ar ūkyje, skerdykloje, transporto priemonėje esančioms kiaulėms;
 - j) kokioje geografinėje vietovėje patvirtintas afrikinio kiaulių maro protrūkis arba atvejis;
 - k) kokios taikomos ligos kontrolės priemonės.
2. Valstybė narė, pastebėjusi pirminius protrūkius arba ligos atvejus skerdyklose ar transporto priemonėse, be 1 punkte nurodytų duomenų, turi pateikti dar ir šią informaciją:
 - a) ligai neatsparių kiaulių, esančių protrūkio židinyje, skerdykloje ar transporto priemonėje, skaičių;
 - b) visų kategorijų kiaulių, nugaišusių ūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje, skaičių;
 - c) sergamumo šia liga procentą pagal kiaulių kategorijas ir kiaulių, kurioms patvirtintas afrikinis kiaulių maras, skaičių;
 - d) nužudytų kiaulių skaičių protrūkio židinyje, skerdykloje arba transporto priemonėje;
 - e) perdirbtų skerdenų skaičių;
 - f) ligos protrūkio atveju – atstumą nuo jo židinio iki artimiausio kiaulių ūkio;
 - g) jei afrikinis kiaulių maras patvirtintas skerdykloje arba transporto priemonėje, – užkrėstų kiaulių arba jų skerdenų kilmės ūkio ar ūkių vietą.
3. Antrinio ligos protrūkio atveju 1 ir 2 punktuose nurodyta informacija turi būti pateikta per Direktyvos 82/894/EEB 4 straipsnyje nustatytą laiką.
4. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad pagal 1, 2 ir 3 punktus pateikus informaciją apie afrikinio kiaulių maro protrūkį arba atvejį ūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms būtų kuo greičiau perduota rašytinė ataskaita, kurioje nurodyta bent jau ši informacija:
 - a) kiaulių nužudymo ūkyje, skerdykloje arba transporto priemonėje ir jų skerdenų perdirbimo data;
 - b) iš nužudytų kiaulių paimtų mėginių tyrimo rezultatai;
 - c) jei taikyta 6 straipsnio 1 dalyje numatyta išlyga, – nužudytų ir perdirbtų kiaulių skaičius ir vėliau skerstinų kiaulių skaičius bei nustatytas jų paskerdimo terminas;
 - d) visa informacija apie galimą ligos kilmę arba tikrąją ligos kilmę, jei ši nustatyta;
 - e) informacija apie kontrolės sistemą, sukurtą siekiant užtikrinti, kad būtų veiksmingai įgyvendintos 10 ir 11 straipsniuose nustatytos gyvūnų judėjimo kontrolės priemonės;

▼B

- f) pirminio protrūkio arba afrikinio kiaulių maro skerdykloje ar transporto priemonėje atvejais – protrūkį arba atskirą susirgimą sukėlusio viruso genetinį tipą;
- g) tais atvejais, kai kiaulės buvo nužudytos sąlyčio ūkiuose arba ūkiuose, kuriuose yra įtariamų afrikinio kiaulių maro virusu užsikrėtusių kiaulių:
 - kiaulių nužudymo data ir kiekviename ūkyje nužudytų kiekvienos kategorijos kiaulių skaičius,
 - afrikinio kiaulių maro protrūkio ar atvejo ir kiekvieno sąlyčio ūkio epidemiologinis ryšys arba priežastys, paskatinusios kiekviename įtariamame ūkyje įtarti afrikinį kiaulių marą,
 - laboratorinių tyrimų, atliktų paėmus iš dar ūkiuose esančių kiaulių ir jau nužudytų kiaulių mėginius, rezultatai, jei sąlyčio ūkių kiaulės nebuvo nužudytos, turi būti pateikti šio sprendimo motyvai.

II PRIEDAS

Valymo, dezinfekavimo ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo principai ir tvarka

1. Bendrieji principai ir darbų tvarka:
 - a) valymo ir dezinfekavimo, o prireikus ir graužikų bei vabzdžių naikinimo oficialiai patvirtintomis medžiagomis darbai, turi būti atliekami oficialiai prižiūrint ir pagal valstybinio veterinarijos gydytojo nurodymus;
 - b) naudotinas dezinfekavimo priemonės ir jų koncentracijas turi oficialiai patvirtinti kompetentinga institucija, kad būtų garantuotai sunaikintas afrikinio kiaulių maro virusas;
 - c) prieš naudojimą būtina patikrinamas dezinfekavimo priemonių aktyvumas, kadangi dėl ilgo laikymo kai kurių dezinfekavimo priemonių aktyvumas gali būti sumažėjęs;
 - d) dezinfekavimo priemonės, priemonės vabzdžiams naikinti ir dezinfekavimo bei priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimo darbai turi būti parenkami atsižvelgiant į dezinfekuojamų bei apdorojamų patalpų, transporto priemonių ir objektų pobūdį;
 - e) riebalų šalinimo medžiagų, dezinfekavimo priemonių ir priemonių vabzdžiams naikinti naudojimo sąlygos turi užtikrinti, kad nesumažės jų veiksmingumas. Ypač būtina laikytis gamintojo nurodytų techninių parametrų, pvz., spaudimo, minimalios temperatūros ir reikalingo sąlyčio laiko;
 - f) nesvarbu, kokia dezinfekavimo priemonė naudojama, turėtų būti taikomos šios bendrosios taisyklės:
 - pakratai, šiukšlės ir mėšlas visiškai pamerkami dezinfekavimo priemonėse,
 - žemė, grindys, nuožulniosios plokštumos ir sienos rūpestingai nugrądomos ir nuvalomos bei nuplaunamos šepetiu; aparatūra ar įranga prieš tai išnešami arba, jei įmanoma, išmontuojami, kad netrukdytų valyti ir dezinfekuoti,
 - po to gamintojo nurodymuose nustatytą minimalų laiką vėl naudojamos dezinfekavimo priemonės,
 - laikantis valstybinio veterinarijos gydytojo nurodymų, valymui naudotas vanduo šalinamas taip, kad būtų išvengta viruso plitimo pavojaus;
 - g) jei plaunama skysčiais stipria srove, būtina žiūrėti, kad anksčiau nuvalytos dalys vėl neužterštų;
 - h) aparatūra, įranga, reikmenys arba perskyros, kurie gali būti užkrėsti, turi būti išvalomi, dezinfekuojami arba sunaikinami;
 - i) po dezinfekavimo būtina vengti naujo užteršimo;
 - j) šios direktyvos reglamentuojamas valymas, dezinfekavimas ir priemonių vabzdžiams naikinti panaudojimas turi būti užregistruoti ūkio ar transporto priemonės dokumentuose ir tais atvejais, kai reikalaujama oficialaus patvirtinimo, prižiūrinčio valstybinio veterinarijos gydytojo patvirtinti.
2. Specialiosios užkrėstų ūkių valymo ir dezinfekavimo nuostatos:
 - a) pirminis valymas ir dezinfekavimas:
 - žudant gyvulius, privaloma imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta afrikinio kiaulių maro viruso plitimo arba jis sumažintas. Į šias priemones, *inter alia*, įeina laikinos dezinfekavimo įrangos įrengimas, aprūpinimas apsauginiais darbo drabužiais bei dušais, panaudotos įrangos, instrumentų ir patalpų kenksmingumo pašalinimas ir laikinas ventiliavimo sistemos sustabdymas išjungiant energiją,
 - nužudytų gyvūnų skerdenos turi būti išpurkštos dezinfekavimo priemonėmis,
 - jei skerdenas būtina išvežti iš ūkio perdirbti, jos turi būti vežamos uždaruose ir nuotėkų nepraleidžiančiuose konteineriuose,
 - kai tik kiaulių skerdenos išvežtos perdirbti, ūkio dalys, kuriose šie gyvūnai buvo laikomi, ir visos kitų pastatų, kiemų ir kitų objektų dalys, užkrėstos žudant gyvulius ar *post mortem* tikrinant jų skerdenas,

▼ B

turi būti išpurkštos dezinfekavimo priemonėmis, kurie pagal 12 straipsnio nuostatas patvirtinti naudoti,

- visi audiniai arba kraujas, išsklidę ar išsipylę skerdziant, *post mortem* tikrinant skerdenas ar tuo atveju, kai yra labai užkrėsti pastatai, kiemai, indai ir kita, turi būti kruopščiai surinkti ir perdirbti kartu su skerdenomis;
- dezinfekavimo priemonės ant apdoroto paviršiaus turi būti ne trumpiau kaip 24 valandas;

b) baigiamasis valymas ir dezinfekavimas:

- mėšlas ir panaudoti pakratai turi būti pašalinti ir apdoroti taip, kaip nurodyta 3 punkto a papunktyje,
- riebalai ir nešvarumai turi būti nuo visų paviršių nuvalomi riebalų šalinimo medžiagomis, o paviršiai nuplaunami vandeniu,
- nuplovus šaltu vandeniu, paviršiai vėl nupurškiami dezinfekavimo priemonėmis,
- po septynių dienų patalpos turi būti apdorojamos riebalų šalinimo medžiagomis, išplaunamos vandeniu, išpurškiamos dezinfekavimo priemonėmis ir vėl išplaunamos vandeniu.

3. Užkrėstų pakratų, mėšlo ir srutų dezinfekavimas:

- a) mėšlas ir panaudoti pakratai turi būti sukrauti į krūvas, sukrauti taip, kad perkaistų, išpurkšti dezinfekavimo priemonėmis ir ne mažiau kaip 42 dienoms palikti arba sunaikinti sudeginant ar užkasant;
- b) srutos po paskutinio užkrėstų medžiagų į jas išleidimo turi būti laikomos ne mažiau kaip 60 dienų, nebent kompetentinga institucija leistų trumpiau laikyti srutas, kurios prieš tai pagal valstybinio veterinarijos gydytojo nurodymus buvo apdorotos užtikrinant viruso sunaikinimą.

4. Tačiau nukrypstant 1 ir 2, kompetentinga institucija, atsižvelgdama į ūkio tipą ir klimato sąlygas, atviriems ūkiams gali nustatyti atskirą valymo bei dezinfekavimo tvarką.

*III PRIEDAS***Nurodymai dėl viruso nešiotojų paieškos**

1. Virusų nešiotojų turi būti ieškoma tose laikymo vietose, kur kiaulės gyvena bei ilsisi ir aplink jas.

Paprastai virusų nešiotojai aptinkami senuose pastatuose, pavėsyje, kur temperatūros ir drėgmės požūriū sąlygos jiems yra palankios.

Geriausia jų ieškoti vėlų pavasarį, vasarą ir ankstyvą rudenį, kai virusų nešiotojai yra aktyviausi.

2. Naudojami du būdai:

- a) virusų nešiotojų ieškoma dirvoje, smėlyje arba dulkėse, išimtose šepėčiu arba koku kitu tinkamu įrankiu iš plyšių tarp akmenų (kai plotas grįstas akmenimis), iš sienų plyšių ar įtrūkimų po plytelėmis arba iš patalpų grunto. Žemę ir smėlį reikėtų gerai išsijoti. Jaunoms lervoms aptikti gali būti naudojamas didinamasis stiklas;
- b) virusų nešiotojų ieškoma naudojant CO₂ spąstus. Spąstai turi būti kelioms valandoms palikti kiaulių garde, pageidautina, kad tai būtų daroma naktį, o jei dieną, – pavėsyje. Spąstai turi būti sukonstruoti taip, kad virusų nešiotojai prie CO₂ šaltinio priartėtų taip arti, kad jau nebegalėtų sugrįžti į savo buveinę.

▼ **B**

IV PRIEDAS

Nacionalinių afrikinio kiaulių maro laboratorijų sąrašas ir pareigos

▼ **M1**

1. Nacionalinės afrikinio kiaulių maro laboratorijos:

AT	AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH — Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and Consumer Protection-Institute for veterinary investigations Mödling) Robert Koch-Gasse 17 A-2340 Mödling Tel.: +43 (0) 505 55-38112 Fax: +43 (0) 505 55-38108 E-mail: vetmed.moedling@ages.at
BE	CODA — CERVA — VAR Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Brussels
▼ M2	<p data-bbox="480 936 1042 1010">Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. д-р Георги Павлов“</p> <p data-bbox="480 1010 1042 1084">Национална референтна лаборатория „Класическа и африканска чума свине“ бул. „Пенчо Славейков“ 15 София 1606</p> <p data-bbox="480 1115 1042 1263">(Nacionalinis diagnostinių veterinarijos mokslinių tyrimų institutas „Prof. Dr. Georgi Pavlov“ Nacionalinė etaloninė laboratorija klasikiniam kiaulių marui ir afrikiniam kiaulių marui 15, Pencho Slaveykov Blvd. 1606 Sofia)</p>
▼ M1	<p data-bbox="480 1368 743 1469">State Veterinary Laboratory Veterinary Services 1417 Athalassa Nicosia</p>
▼ M3	<p data-bbox="480 1570 799 1753">Státní veterinární ústav Jihlava Rantířovská 93 586 05 Jihlava Website: http://www.svujihlava.cz Tel.: (420) 567 14 31 11 Fax: (420) 567 14 32 62 E-mail: info@svujihlava.cz</p>
DE	Friedrich-Loeffler-Institut Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit Boddenblick 5a 17493 Greifswald — Insel Riems Tel. (49-38351) 7-0 Fax (49-38351) 7-219 E-Mail: poststelle@fli.bund.de
DK	National Veterinary Institute, Technical University of Denmark Lindholm DK-4771 Kalvehave

▼ M1

EE	Veterinaar- ja Toidulaboratoorium Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu, Estonia Tel.: +372 7 386 100 Faks: + 372 7 386 102 E-post: info@vetlab.ee
ES	Centro de Investigación en Sanidad Animal INIA-CISA Carretera de Algete-El Casar, km 8, Valdeolmos E-28130 (Madrid) Tel.: +34 916 202 216/202 300 Fax: +34 916 202 247 E-mail: arias@inia.es
FI	Finnish Food Safety Authority Animal Diseases and Food Safety Research Mustialankatu 3 FI-00790 Helsinki, Finland E-mail: info@evira.fi Tel.: +358 20 772 003 (exchange) Fax: +358 20 772 4350
FR	Laboratoire d'études et de recherches avicoles, porcines et piscicoles AFSSA site de Ploufragan/Brest — LERAPP BP 53 22 440 Ploufragan
GB	Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright, Woking Surrey GU12 6DG E-mail: pirbright.reception@bbsrc.ac.uk
GR	Centre of Athens Veterinary Institutes 25 Neapoleos Street, GR-153 10 Agia Paraskevi Attiki Tel.: 2106010903

▼ M3

HU	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2. Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2. Tel.: +36 1 460-6300 Fax: +36 1 252-5177 E-mail: titkarsag@oai.hu
----	--

▼ M1

IE	Virology Division Central Veterinary Research Laboratory Department of Agriculture and Food Laboratories Backweston Campus Stacumny Lane Celbridge Co. Kildare
IT	Centro di Referenza Nazionale per le Malattie da Pestivirus e da Asfvirus c/o Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Umbria e delle Marche, Via G. Salvemini n. 1, 06126 Perugia
LT	National Veterinary Laboratory (Nacionalinė veterinarijos laboratorija) J. Kairiūkščio 10 LT-08409 Vilnius

▼ **M1**

LU	CODA — CERVA — VAR Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Brussels
LV	—
MT	Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road Pirbright, Woking Surrey GU24 0NF, UK E-mail: pirbright.reception@bbsrc.ac.uk
NL	Centraal Instituut voor DierziekteControle CIDC-Lelystad Hoofdvestiging: Houtribweg 39 Nevenvestiging: Edelhertweg 15 Postbus 2004 8203 AA Lelystad
PL	Laboratory Departement of Swine Diseases Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy Tel.: +48.81.886 30 51 Fax: +48.81.886 25 95 E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl Laboratory Departament of Pathology Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy Tel.: +48.81.886 30 51 Fax: +48.81.886 25 95 E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl
PT	Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV) Estrada de Benfica, 701 PT-1549-011 Lisboa

▼ **M2**

RO	Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală Strada Dr. Staicovici nr. 63, sector 5 codul 050557, București
----	---

▼ **M1**

SE	Statens Veterinärmedicinska Anstalt Department of Virology SE-751 89 Uppsala Tel (46-18) 674000 Fax (46-18) 674467
SI	Univerza v Ljubljani Veterinarska fakulteta Nacionalni veterinarski inštitut Gerbičeva 60, SI-1000 Ljubljana
SK	Štátny veterinárny ústav, Pod dráhami 918, 960 86 Zvolen

▼ **B**

- Nacionalinės afrikinio kiaulių maro laboratorijos turi užtikrinti, kad kiekvienoje valstybėje narėje laboratoriniai tyrimai afrikiniam kiaulių marui aptikti ir išskirto viruso genetiniam tipui nustatyti būtų atliekami pagal diagnostinio vadovo reikalavimus. Šiam tikslui jos gali sudaryti atskiras sutartis su Bendrijos etalonine laboratorija arba su kitomis nacionalinėmis laboratorijomis.
- Kiekvienos valstybės narės nacionalinė afrikinio kiaulių maro laboratorija yra atsakinga už toje valstybėje veikiančiose afrikinio kiaulių maro diagnozavimo laboratorijose taikomų standartų ir diagnozavimo metodų derinimą. Šiam tikslui:

▼B

- a) ji gali aprūpinti atskiras laboratorijas diagnostiniais reagentais;
- b) ji kontroliuoja visų toje valstybėje narėje naudojamų diagnostinių reagentų kokybę;
- c) ji turi periodiškai organizuoti lyginamuosius tyrimus;
- d) ji saugo afrikinio kiaulių maro virusus, išskirtus toje valstybėje narėje patvirtintų ligos atvejų ir protrūkių metu.

V PRIEDAS

Bendrijos etaloninė laboratorija afrikiniam kiaulių marui tirti

1. Bendrijos etaloninė laboratorija afrikiniam kiaulių marui tirti yra Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Spain.
2. Bendrijos etaloninės laboratorijos afrikiniam kiaulių marui tirti funkcijos ir pareigos yra šios:
 - a) pasitarus su Komisija, derinti valstybėse narėse taikomus afrikinio kiaulių maro diagnostavimo metodus, ypač:
 - saugoti ir tiekti diagnozuojant būtiną ląstelių kultūrą,
 - skirstyti pagal tipus, saugoti bei tiekti serologiniams tyrimams afrikinio kiaulių maro viruso atmainas (štamus) ir ruošti antiserumus,
 - tiekti nacionalinėms laboratorijoms standartinius serumus, konjuguotus serumus ir kitus etaloninius reagentus, kad būtų suvienodinti valstybėse narėse atliekami tyrimai ir naudojami reagentai,
 - surinkti ir laikyti afrikinio kiaulių maro virusų kolekciją,
 - periodiškai organizuoti Bendrijos lygio diagnostinių procedūrų lyginamuosius tyrimus,
 - rinkti ir gretinti duomenis bei informaciją apie taikomus diagnostavimo metodus ir atliekamų tyrimų rezultatus,
 - taikant pačius naujausius metodus, apibūdinti išskirtus virusus, kad būtų galima geriau suprasti afrikinio kiaulių maro epizootologiją,
 - neatsilikti nuo pasaulinio masto laimėjimų afrikinio kiaulių maro priežiūros, epizootologijos ir prevencijos srityse,
 - išlaikyti aukštą žinių apie afrikinį kiaulių marą sukeltą virusą ir kitus panašius virusus lygį, kad būtų galima greitai atlikti diferencinius diagnostinius tyrimus;
 - b) organizuoti specialistų mokymą bei papildomus kursus laboratorinės diagnostikos klausimais, kad būtų suderinti diagnostavimo metodai;
 - c) turėti tinkamai parengtų darbuotojų, kurie galėtų dirbti Bendrijoje susidarius kritinei padėčiai;
 - d) atlikti mokslinius tyrimus ir, kai tik įmanoma, derinti mokslo tiriamąją veiklą, kuria siekiama pagerinti afrikinio kiaulių maro kontrolę;
 - e) parengti techninius protokolus, nustatančius tvarką, kaip tikrinti dezinfekanto prieš afrikinį kiaulių marą aktyvumą.
3. Bendrijos etaloninės laboratorijos klasikiniam kiaulių marui ir afrikiniam kiaulių marui tirti savo veiklą organizuoja taip, kad būtų užtikrintas tinkamas Bendrijos lygiu atliekamų lyginamųjų tyrimų, skirtų šioms dviem ligoms diagnozuoti, koordinavimas.

*VI PRIEDAS***Neatidėliotųjų priemonių planams taikomi kriterijai ir reikalavimai**

Valstybės narės turi užtikrinti, kad neatidėliotųjų priemonių planai atitiktų bent jau šiuos kriterijus ir reikalavimus:

- a) juose turi būti nuostata, užtikrinanti teisinius įgaliojimus, būtinus neatidėliotųjų priemonių planams įgyvendinti ir suteikiančius galimybę greitai ir veiksmingai likviduoti ligą;
- b) juose turi būti numatyti būdai, kaip pasinaudoti nepaprastosios padėties atvejams skirtais fondais, biudžeto ir kitomis finansinėmis lėšomis, kad būtų galima visapusiškai kovoti prieš afrikinio kiaulių maro epizootijos protrūkį;
- c) juose turi būti nustatyta vadovavimo seka, ligos protrūkio atveju užtikrinanti greitą ir veiksmingą sprendimų dėl ligos epizootijos priėmimo tvarką. Prireikus šiam procesui turėtų vadovauti pagrindinis sprendimų priėmimo padalinys, atsakingas už vadovavimą visoms kovos prieš ligos epizootiją strategijoms. Veterinarinių tarnybų direktorius turi būti to padalinio narys ir palaikyti pagrindinio sprendimų priėmimo padalinio ir 22 straipsnyje numatyto nacionalinio ligos kontrolės centro ryšius;
- d) juose turi būti numatyti reikiami ištekliai, kuriuos būtų galima panaudoti greitai bei veiksmingai kampanijai užtikrinti, įskaitant laboratorijos darbuotojus, įrangą ir infrastruktūrą;
- e) turi būti pateiktas instrukcijų vadovas. Jame turi būti visapusiškas ir išsamus visų procedūrų, nurodymų ir priemonių, kurios taikomos afrikinio kiaulių maro protrūkio atvejais, praktinis aprašas;
- f) darbuotojai privalo periodiškai dalyvauti:
 - i) mokomojuose projektuose, skirtuose afrikinio kiaulių maro klinikiniam požymiams, epidemiologinei apžiūroms ir ligos kontrolei;
 - ii) ne rečiau kaip du kartus per metus organizuojamose pavojaus pratybose;
 - iii) kursuose, kuriuose mokoma informacijos perdavimo būdų, kad būtų galima organizuoti institucijoms, ūkininkams bei veterinarijos gydytojams skirtas su epizootijos progresavimu susijusias informacines kampanijas.